

Sade(ce) Barok

“Dünya çapında ilk tasarım tarzı” sayılan barok yüzyıllar sonra tekrar uyanıyor. Bir yandan modern dünyanın ihtiyaçlarına göre evrimleşirken diğer yandan modernitenin soğukluğunu yumuşatmak üzere günlük hayatın mekanlarını ve objelerini şekillendiriyor.

Barok 1620’lerde İtalya ve Fransa’da doğdu; o günlerin “internet ağı” sayılabilecek ticaret limanları, koloniler ve misyonerler üzerinden kıtalara yayıldı. Sanatçılar ve zanaatkârlar tarafından üretilen özgün baskılar, heykeller, mobilyalar ve kostümler dünya ticaretinin içine sızdı. Filipinler’de üretilen heykeller Meksika ve İspanya’yı, Londra’da üretilen iskemleler tüm Avrupa’yı sardı. Kraliyet ailesinin kıyafetlerini diken Fransız zanaatkârlarının tasarımları tüm Avrupa aristokrasisi tarafından takip edildi. Hareket halinde iken bir anda donmuş izlenimi veren figürler, güçlü yüz ifadeleri, abartılı bitki motifleri, bol drapeli elbiseler, değerli Doğu Asya porselenleri ve az bulunur hayvan boynuzları popülerlik kazandı. Fakat barok gündelik eşyalar ve tasarımlar ile sınırlı kalamayacak kadar güçlü bir akımdı. Roma Katolik kilisesinin mimari bir tarz olarak kucaklaması ile birlikte gerçek potansiyeline erişti ve etkisini neredeyse iki asır boyunca hissettirdi. Pietro da Cortona, Gianlorenzo Bernini and Francesco Borromini liderliğinde, zamanın önde gelen mimarları “tanrının ihtişamını, insanın tanrı karşısındaki küçüklüğünü ve bir kurtuluş olarak dinin yüceliğini” anlatmak için görkemli, simetri üzerine kurulu yapılar inşa etti. Barok mimari köklü dindarlığın ve kontrolün ifadesi oldu.

Bugün ise barok insanın küçüklüğü, ciddi ruhani konular ve kontrol ile değil; tam tersi zenginlik, lüks ve eğlence ile ilişkilenebilir: Philippe Starck’ın hayalet iskemleleri (“Ghost Chair”) ve süslü avizeler lüks restoran ve cafelerde, tanınmış mimarların elinden çıkan ev ve ofislerde sık sık karşımıza çıkıyor. Mark Cutler’in tasarladığı “Tableaux” serisi masa örtüleri oyuncu bir hile yaparak sade bir masayı antikaya dönüştürüyor. Kanvas görünümlü sentetik malzemeden üretilen ve leke tutmayan “Tableaux” örtülerin fiyatı 385 USD’den başlıyor. Barok duvarlara doğru ilerliyor. The Living Pod’un sade mekanları canlandırmak üzere öne çıkardığı detaylı çiçek motifli duvar kâğıtları ve ışıklı duvar panelleri, Lorong Ah Soo tarafından tasarlanan kuşlu duvar

çıkartmaları bu tırmanışın akla gelen ilk örnekleri. Londra’nın önde gelen müzelerinden V&A, “Style in The Age of Magnificence” sergisinin ardından, 9 Kasım’a kadar sürecektir “Europe and the English Baroque” ile konuyu işlemeye devam ediyor.

Bugünlerde sadeleşerek canlanan barok, iletişim dünyasında da yansımalarını göreceğimiz çekici ve kolay-uygulanabilir bir tarz olarak karşımıza çıkıyor.